

BESZÁMOLÓ

Rendezvény időpontja: 2020. december 10., 09:30-16:00

Rendezvény jellege: a rendezvény a Covid-járvánnyal kapcsolatos hatósági rendelkezéseknek megfelelően online - Zoom-technológia segítségével került megrendezése. A rendezvény lebonyolítását 2 fő szinkrontolmács és 1 fő hangtechnikus támogatta. A rendezvény minden része, beleértve a sajtótájékoztatót, a köszöntőket, a szakmai előadásokat és a szakmai előadásokat követő eszmecsere is, szinkrontolmácsolásban (is) lehetett követni, a technológia segítségével a résztvevők individuálisan dönthették el, hogy az előadásokat eredeti nyelven (a magyar előadókat magyarul, az osztrák előadókat németül), vagy minden megszólalást magyarul vagy németül hallgatnak meg. A nyelvválasztás a teljes szakmai napon tetszőlegesen megismételhető volt.

Résztvevők: a jelentkezési határidőig, illetve a rendezvény kezdetéig 107 előzetes regisztráció történt, döntős többségben Ausztriából és Magyarországról, de érkezett jelentkezés Olaszországból, Szlovéniából, illetve Ausztráliából is.

A rendezvényt 09:30-kor egy nemzetközi sajtótájékoztató nyitotta meg. Horváth Soma, Szombathely Megyei Jogú város alpolgármestere köszöntötte a sajtó képviselőit és az érdeklődőket. Ismertetőjében bemutatta a városvezetés szakmailag kapcsolódó koncepcióját. Ezt követően Csapláros Andrea, a Savaria Megyei Hatáskörű Városi Múzeum vezetője vette át a szót, ismertette a projekt főbb célkitűzéseit és a projektpartnereket. Ezt követően René Bischof képzésvezető (Berufsförderungsinstitut Burgenland) mutatta be szervezetének a projektben betöltött szerepét. Varju András osztályvezető (Göcseji Múzeum) a természetes anyagokon alapuló népi építészet mint fenntartandó örökség fontosságát kiemelve mutatta be a zalaegerszegi Göcseji Falumúzeum szerepét a térségbe. A sajtótájékoztatót Birgit Birnstingl ügyvezető asszony (Sekem Energy GmbH, Ausztria) ismertetője zárta, melynek keretében a hagyományos kézművek mesterségek újjáélesztésének és a jövő generációja felé történő megismertetésének fontosságát emelte ki, emellett természetesen bemutatva az általa képviselt szervezet projektben betöltött szerepét.

A sajtótértekezletet 10 perc szünet követte., majd elkezdődött nyitókonferencia szakmai része. A hallgatóságot Csapláros Andrea igazgatóasszony üdvözölte, őt követően Jürgen Grandits úr, a Berufsförderungsinstitut Burgenland ügyvezetője köszöntötte a hallgatóságot. Rövid bevezetőjében kiemelte a projekt célkitűzéseinek fontosságát. Őt követően Mag. Gert Polster (Amt der Burgenländischen Landesregierung, Abteilung 7 – Landesmuseum) igazgatója üdvözölte a résztvevőket.

Beszédében kiemelte egyrészt a feledésbe merülő technikák, tudás és tapasztalat megőrzésének fontosságát, másrészt örömet fejezte ki a határon átnyúló projektek létrejöttével kapcsolatban. A sajtó részéről – vélhetően az előzetesen kiküldött, nagy gondossággal összeállított sajtóanyagnak, illetve a részletes sajtótájékoztatónak köszönhetően – nem érkezett további kérdés.

A köszöntéseket követően a moderátor ismertette a nyitókonferencia szakmai felosztását, mely szerint a délelőtti szekció fő súlypontja a hagyományos technikák néprajzi, történeti aspektusainak bemutatása, a délutáni szekció célja pedig a hagyományos szerkezetek továbbélése, fenntarthatósága, korszerű alkalmazási lehetőségeinek megismertetése. Ezt követően a moderátor felkérte a délelőtti szekció levezető elnökének dr. Veöreös András (PhD; Építészettörténeti és Városépítési Tanszék, Széchenyi Egyetem, Győr), aki rövid köszöntőjében kiemelte a népi építészeti történelmi fontosságát, a tárgyi emlékek megőrzésének szükségességét.

Az első előadó, dr. Marx Mária előadásának témája a fonott népi elemek megjelenése a Göcseji építészetben volt, képekkel gazdagon illusztrált beszámolójában bemutatta a tájegységre jellemző fonott motívumokat, azok megjelenési formáit. Ezt követte Hubert Feiglstorfer, építész, egyetemi tanár (Vernakuläre Architektur, Technische Universität, Bécs) „Vályog építészet Burgenlandban” című előadása, melynek során részletesen bemutatta a vályogtechnikán alapuló építészet organikus fejlődését, előnyeit, korlátait és jövőbeli fejlődési lehetőségeit.

A harmadik szakmai előadó, Szemerey Tamás, tudományos főmunkatárs (Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron) „Kapuk, ajtók és ablakok történeti fejlődése” címmel tartott egy képekkel rendkívül gazdagon illusztrált előadást. A historikus jellegű bemutató főleg a történelmi Magyarország tárgyi emlékeit, illetve azok jelenlegi állapotát mutatta be rendkívül szemléletes módon.

Ezt követően Krizsán András építésztervező, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke mutatta be „A Nagyapám Háza program” szakmai célkitűzéseit, hátterét és a projekt aktuális státuszát.

A következő előadó, Varju András osztályvezető (zalaegerszegi Göcseji Falumúzeum, Falumúzeumi és Műszaki osztály,)

Prevenció - Állományvédelmi feladatok hosszú távú ütemezése a Göcseji Falumúzeumban címmel mutatta be a népi építészethez kapcsolódó állagvédelmi feladatok fontosságát, lehetőségeit és a munkát nehezítő, illetve gátló tényezőket.

A délelőtti szekció utolsó szakmai előadójaként Mag. Dr. Bernd Haintz, a stájerországi WKO (Gazdasági Kamara) vezetője „Régi mesterségek gazdasági jelentősége a modern technikákban” ismertette a korábbi történelmi időszakok népi építészetéhez kapcsolódó szakmák jelenlegi gazdasági szerepét, ezek tendenciáját. Külön hangsúlyt helyezett a jogi és egyéb szakmai szabályozásban rejlő lehetőségekre, illetve kockázatokra is.

A történelmi jellegű aspektusokat feldolgozó délelőtti szekciót egy moderált eszmecsere zárta, melynek során a résztvevők a szakmai előadásokkal kapcsolatos kérdéseikre kaphattak válaszokat az előadóktól. Számtalan kérdés, illetve hozzászólás érkezett, a hozzászólók részben saját

tapasztalatukkal egészítették ki az elhangzottakat, részben további információkat kértek az elhangzott előadások egyes szakmai részeire vonatkozóan.

Az egy órás ebédszünetet követően kezdődött a rendezvény második, a népi építészet továbbélését, fenntarthatóságát, illetve korszerű alkalmazhatóságát bemutató szekció. A moderátor levezető elnöknek Varju András osztályvezetőt (Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg) kérte fel.

A blokk első szakmai előadója dr. Veöreös András PhD, tanszékvezető (Építészettörténeti és Városépítési Tanszék, Széchenyi Egyetem, Győr) a népi építészet korszerű hasznosításáról tartott előadásában nem csak építészeti, hanem gazdasági, fenntarthatósági és szociológiai kérdéseket is vizsgált.

A következő előadó, Kottmayer Tibor mestertanár (Széchenyi Egyetem, Győr) halaszthatatlan akadályoztatása miatt előre felvett videófájlban ismertette „Fenntartható-e a népi építészet?” című előadását, melynek nemcsak a témája és annak kidolgozása, hanem a műszaki megoldása is nagy sikert aratott a hallgatóság körében.

Ezt követően Bihari Ádám, okleveles építész (Környezettudatos Építők Szervezetének elnöke) „Természetes anyaghasználaton alapuló építéskultúra (népi építészet, természetes építőanyagok hazai és nemzetközi építési szabályozása)” előadásában a szabályozás aktuális kérdéseit, annak pozitív és negatív hatásait vizsgálta, melyet személyes tapasztalatából fakadó példákkal illusztrált szemléletesen.

Bukits Zoltán, okleveles építőmérnök (Vas Megyei Mérnöki Kamara) „Vályog a modern építészetben” című előadásában részletesen ismertette a vályog 21.században lehetséges felhasználási lehetőségeit, gyakorlati példákkal illusztrálva.

A délutáni szakmai szekció utolsó előadójaként „Fakerítések Ausztriában egykor és ma – összehasonlítás” címmel tartott előadást Klaus Seelos, okleveles mérnök (Universalmuseum Joanneum – Österreichisches Freilichtmuseum Stübing). Ismertette a kerítések alaptípusait, funkcióit,

A szakmai előadásokat moderált eszmecsere zárta. A moderátorhoz időközben beérkezett nagy számú kérdések, illetve hozzászólásra jelentkezések miatt a szakmai diszkusszió az eredetileg tervezett időtartam több, mint kétszeresre nyúlt. A szakmai kérdések megvitatását követően a hallgatóság kifejezte tetszését, és számtalan résztvevő jelezte, hogy a továbbiakban is érdeklik a szakmai rendezvények és a projekt eredményei is, ezért örömmel veszik a további meghívásokat és tájékoztatásokat.

Budapest / Szombathely, 2020. december 10.

Beszámolót készítette: dr. Csordás Ferenc Károly, Ungarnconsulting Kft